

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Татяна Петрова Червенякова, дмн, професор към Катедра по инфекциозни болести, паразитология и тропическа медицина, МУ-София

Относно конкурс за професор по научната специалност „Инфекциозни болести”, професионално направление 7.1. Медицина, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт на цял щат към УМБАЛ «Проф. Д-р Стоян Киркович» и 0.5 щат към катедра «Хигиена, инфекциозни болести и епидемиология» на Медицински факултет, Тракийски университет – Стара Загора /ДВ. бр. 54 от 15. 07. 2016/

В конкурса единствен кандидат е доц. д-р Лилия Маркова Пекова-Върбанова, дм.

Обща оценка на материалите по конкурса. За участие в конкурса Доц. д-р Лилия Маркова Пекова-Върбанова представя, съгласно изискванията на правилника на МФ, Тракийски университет – Стара Загора на хартиен и електронен носител, стриктно и системно подредени, всички изисквани документи. Придружени са с необходимия доказателствен материал, в съответствие с изискванията на Правилника за приложение на ПРАСТрУ.

Дейността на кандидатката може да бъде систематизирана и оценена в следните основни направления:

I. Биографични данни и професионална квалификация на кандидатката

Доц. д-р Пекова-Върбанова е родена на 15.12.1960 г. в Шишенци, окр. Видински. През 1984 год. завършва висше образование, магистър по медицина от ВМИ „И.П.Павлов” – Пловдив. От 1984 до 1986 г. е назначена като ординатор по детски болести в Детска поликлиника Стара Загора. От 1986 до 2009 г. последователно е асистент, старши и главен асистент по Инфекциозни болести към МФ, ТУ, Стара Загора. През 2005 г. защитава докторска степен по инфекциозни болести пред СНС по ИБЕПДВ на ВАК, София. Болничен епидемиолог в периода 2003-2006 г. Последователно през 2009г. е избирана за доцент по инфекциозни болести и ръководител на секция по инфекциозни болести към Катедра хигиена, инф. болести и епидемиология на МФ, ТУ, Стара Загора. В периода 2011-2014 г. е началник на детска инфекциозна клиника, МБАЛ „Проф. Ст. Киркович”-АД, гр. Стара Загора, а от 2014 г. до момента е началник на Клиника по инфекциозни болести, УМБАЛ „Проф. Ст. Киркович”-АД, гр. Стара Загора.

II. Оценка на научноизследователската дейност

През 2005 г. д-р Пекова успешно защитава дисертационен труд „Клинично протичане и изход при остър вирусен хепатит С за присъждане на научна степен „доктор”, а през 2008 г. е избрана за доцент по инфекциозни болести.

Научните публикации за този период следват интересите на д-р Пекова в областта на вирусните хепатити /№ 47, 56, 58, 61, 63/, както в клиничен аспект, така и като профилактика на тези заболявания сред медицински персонал /№ 60/ в инфекциозни и детски отделения.

Научни публикации включват описания на различни клинични случаи в инфекциозната патология: неонатална листериоза /46/, случай на кримско-конго хеморагична треска при бременни /48/, херпес симплекс вирусен енцефалит /50/, тромбоцитопенична пурпура в хода на тежко протичаща варицела /55/, случай на тежко протекла кампилобактериоза при новородено /64/, случай на некротизираща грипна енцефалопатия при 3-годишно дете, завършил фатално /66/. Интересен е обзорът за неясни фебрилни състояния – предизвикателство към съвременната медицина, публикуван в рецензирано списание. Независимо, че неясните фебрилни състояния включват голям брой нозологични единици често трябва да бъдат изключени и инфекциозни заболявания. Добре са представени алгоритъмът за диагностицирането на тези състояния и възможностите за лечение. В колектив с други автори доц. Пекова разглежда ентеровирусните невроинфекции в България за едногодишен период от време /52/. Проучени са 110 хоспитализирани пациенти в различни региони на България като близо 50 % от тях са със серозен менингит, а 39% с менингоенцефалит. Важен момент е изолацията на вирус, определянето на IgM антителата към коксаки В – вирусите, екстракцията на РНК от ликвора, цитологичен и биохимичен анализ на ликвора. Резултатите и обсъждането показват значително участие на ентеровирусите в етиологията на серозните менингити и менингоенцефалити у нас през периода 2008-2009 г. Сравняват се резултатите с литературните данни и се изказва становище за необходимостта от въвеждането в клиничната практика на рутинно изследване за ентеровируси чрез RT-PCR при съответната клинична симптоматика. Оценявам високо този научен труд /53/. Внимание заслужава и научният труд, обобщаващ морбилната инфекция в Старозагорска област през 2010 г. Представени са добре прогресът в контрола на морбилната инфекция, реалната ситуация в нашата страна и клинично-епидемиологичната характеристика на заболелите 1 490 лица в този регион.

Основен научен принос на доц. Л. Пекова е разработката за острия вирусен хепатит С като нозокомиална инфекция и като такава това представлява принос с оригинален характер. Предложени са критерии за определяне на HCV инфекцията като остро протичащ хепатит С, които към 2005 година са общоприети от световната научна общност. Внимание

заслужават епидемиологичните проучвания за установяване степента на заразеност с HCV и HBV сред медицински персонал; установяването, че при 1/5 от ваксинираните срещу хепатит В медицински служители не се откриват протективни антитела в рамките на период от 5 години след имунизацията. Приносите с приложен характер за индивидуални предпазни средства от медицински персонал и специфична имунопрофилактика затварят кръга за реалните рискове за нозокомиални инфекции.

Оригинални са приносите за клиничното проследяване на 11 случая с паралитична форма на полиомиелит при неимунизирани или частично имунизирани деца на възраст от 3 до 16 месеца; описаният епидемичен взрив от *N.meningitidis* серогрупа С сред 15 ученици и пр.

Обобщавайки публикациите в български списания, определено смятам, че те включват разнообразието от литературни обзори, добре формулирани клинични наблюдения и научни трудове на голям клиничен материал, оформен добре статистически. Засегнати са различни нозологични единици в разнообразната инфекциозна патология.

Доц. Пекова има 8 на брой публикации в чуждестранни списания с импакт фактор като особен интерес представлява публикация 13 с IF 3,6 в *European journal of pharmaceutical and medical research*. Статията визира клиничен случай на *purpura fulminans in progress of acute meningococcal sepsis* в 24-годишна пациентка. Публикация 12 също се отнася до сериозен проблем в клиничната практика - ентероколит (*E.coli* O157) с развитието на септично състояние и ДИК-синдром при новородено. Тези статии, независимо, че са единични клинични случаи, са представени отлично, прекрасно онагледени и доц. Л. Пекова е първи автор. Оценявам много добре и публикациите за коклюш, *herpes zoster*, менингококов сепсис и др. в международни списания, защото те са и отражение на участията на научни форуми в балкански и европейски страни. В този смисъл представените публикации в национални научни сборници – 20 на брой, не само показват участието на Доц.Пекова в националните срещи и конгреси и под формата на устните презентации, но част от тях впоследствие са рецензирани в периодични медицински журналы. Научните интереси в областта на инфекциозната патология са разнообразни. Авторката, след дисертационния си труд, посветен на острия вирусен хепатит С, навлиза в други теми и отразява трудни за диагностика и лечение клинични случаи, понякога казуистика. Голяма част от публикациите в сборници са представени в пълен обем и структура, онагледени с графики и снимки.

Като забележка споделям, че в цитиранията и книгописа на повечето публикации не са налице български автори или поне не достатъчно (особено тези в чужди журналы). В България има школа за възпалителни заболявания на централна нервна система, за вирусни хепатити, за хеморагични трески и др. и много от авторите се познават в близките и европейски страни.

Описаните, макар и единичните случаи, споменати по горе, не бива да пренебрегват научните колективи през годините.

Не приемам за публикации статиите № 45, 47,50, 54, 56, 63 (medinfo), 59, 61, 64 (medical), защото това са общообразователни списания, които не се рецензират. Материалите в тях отразяват публикувани вече статии.

Реалните научни публикации в български научни списания са 38, в научни сборници 20, които приемам за реални публикации и 75 резюмета в научни сборници, които приемам за научна активност. Публикации в международни списания с импакт фактор 13, без импакт фактор 3 с индивидуален IF 2,7. Цитирания на тези реални публикации са с IF 33,1, което показва значимостта им. Доц. Пекова е първи автор на 9 от 16 публикации в чуждестранни списания и на 51 от публикациите в български медицински журналы и сборници. След хабилитацията за доцент (16.12.2008) има 5 публикации в чуждестранни журналы и 21 в български специализирани научни списания. Научното признание на публикациите се вижда от цитиранията- 20 в чуждестранни и 70 в национални научни списания. Единични публикации са под печат.

Към научноизследователската дейност се добавя участието на доц. Пекова в учебници по инфекциозни болести - 3 на брой и в практическо ръководство 1.

Научната активност на автора включва участието и реализирането на 4 научноизследователски проекти по МОМН като в три от тях доц. Пекова е ръководител.

Участия в научни форуми – 80.

Общ IF от публикациите, съобразно импакт фактора на списанията за съответната година 28,2; общ IF от цитиранията 33,1.

Активното участие на доц. Пекова в Българското дружество по инфекциозни болести с организация на конференция, участия с доклади и постери допълва облика на един изграден през годините специалист с научни интереси и прекрасен клиницист. Тя е член и на Съюза на учените в България.

III. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц. д-р Лилия Маркова Пекова-Върбанова е преподавател 30 години. Като такъв тя включва преподаване на студенти по медицина, обучение и лекции на специализанти медици и обща медицина, участие в семестриални и държавни изпити на студенти V курс медицина, участие в обучението на студенти по специалност медицинска сестра и акушерка; преподавател в курсове и практически занятия по свободноизбираемата дисциплина «AIDS-съвременен поглед към проблема» и др. Участие в обучението на двама докторанта по инфекциозни болести, участие в държавни изпитни комисии за придобиване на специалност по инфекциозни болести. Доц. Пекова има участие и в изготвяне на учебни програми по инфекциозни болести за

специализанти по обща медицина, за студенти-медици, медицински сестри, лаборанти и др.

От приложените справки на Тракийски университет, Медицински факултет се вижда, че доц. Пекова покрива изискуемия хорариум от преподавателска дейност в Катедра «Хигиена, инфекциозни болести и епидемиология». Общата годишна натовареност се движи между 275 и 480 часа в зависимост от учебните планове на студентите.

IV. Оценка на диагностично-лечебната дейност

Доц. Л. Пекова започва работа като участъков педиатър в Детска поликлиника на ОРБ Стара Загора (1984-1986), след което започва работа като лекар в Инфекциозното отделение на ПОКБ, впоследствие в Клиника по инфекциозни болести на УМБАЛ «Проф. Стоян Киркович»-АД, Стара Загора. Работи като болничен епидемиолог (2003-2006) и от 2007 и до сега работи като инфекционист. От тази година и до момента е републикански консултант по инфекциозни болести за Стара Загора, Ямбол, Сливен, Бургас. Последователно е асистент, ст.асистент, гл.асистент и доцент, което я прави и отговорна в ежедневната клинична практика. Към настоящия момент работи и като инфекционист в новоразкрития сектор за пациенти с ХИВ/СПИН от 2011 г.

В заключение, Доц. Пекова притежава образователната и научната степен «доктор», има над 50 реални публикации, отпечатани в чуждестранни и български специализирани научни списания, висок IF, достатъчни на брой цитирания и голяма учебна натовареност на един повече от 30 години преподавател. За мен беше удоволствие да бъда рецензент на изключително добре оформения материал и да проследя научната активност и преподавателска дейност на прекрасен клиницист инфекционист и епидемиолог. Убедено гласувам положително.

РЕЦЕНЗЕНТ:.....
/Проф. д-р Т. Червенякова, дмн/